

SOCIOLOGIJA RELIGIJE
(ispitna pitanja za studente studijske grupe Sociologija - 2012)

1. Predmet, zadatak i cilj sociologije religije (predavanja)
2. Sociologija religije i druge nauke koje proučavaju religiju (predavanja)
3. Mogućnosti sociološkog izučavanja religije i problem metodološkog agnosticizma (predavanja, Hamilton: 12-29)
4. Određenje religije (predavanja)
5. Komponente religije (predavanja)
6. Funkcije religije (predavanja)
7. Određenje magije (predavanja)
8. Teorije religije i magije po Grejemu Kaningemu (predavanja)
9. Glavni predstavnici filozofije religije (Kant, Šlajermaher, Fojerbah, Oto) (predavanja)
10. Glavni predstavnici sociologije religije (Marks, Dirkem, Veber) (predavanja)
11. Tajlorova minimalna definicija religije i princip asocijacije ideja (rider)
12. Principi i značaj magije po Frezeru (rider)
13. Odnos primitivne religije i magije po Maretu (rider)
14. Suština magije i funkcije magije i religije po Malinovskom (rider)
15. Odnos magije i nauke po Maretu i Malinovskom (rider)
16. Određenje religije i problem božije delotvornosti po Robertson Smitu (rider)
17. Robertson Smitovo viđenje problema morala i odnosa stimulativnog i regulativnog u religiji (rider)
18. Elementarne religijske pojave i religijske kategorije po Dirkemu (rider)
19. Dirkemovo određenje crkve kao moralne zajednice i društva kao izvor religijskog osećanja (rider)
20. Religijske predstave i problem primitivne klasifikacije po Dirkemu (rider)
21. Religijski i magijski motivisano delanje i nastanak religijske etike po Veberu (rider)
22. Problem i koncepcije teodiceje po Veberu (rider)
23. Spasenje i putevi spasenja po Veberu (rider)
24. Poziv kao svetovna i verska dužnost po Veberu (rider)
25. Veberovo tumačenje učenja o predestinaciji (rider)
26. Etos poziva po Veberu (rider)
27. Teorija racionalnog izbora Rodnija Starka i Viljema Bejnbridža i njena kritika (Hamilton: 352-73)
28. Nastanak, razvoj, karakteristike i tipologija sekti: stanovišta Ernsta Trelča, Helmuta Ričarda Nibura i Brajana Vilsona (Hamilton: 375- 91)
29. Određenje sekti i kultova R. Starka i V. Bejnbridža (Hamilton: 401-412)
30. Rasprava o integrativnom dejstvu sekti (Hamilton: 393-401)
31. Novi religijski pokreti (Hamilton: 412-25)
32. Problemi preobraćenja (Hamilton: 425-43)

- 33. Pojam i određenje sekularizacije (predavanja, Hamilton: 303-10)
- 34. Uzroci i pokazatelji sekularizacije (predavanja, Hamilton: 316-8)
- 35. Indikatori religioznosti (Pavićević: 151-5)
- 36. Faktori religioznosti (Pavićević: 156-63)

LITERATURA:

- Hamilton, Malkom (2003). ***Sociologija religije***. Beograd: Clio. (BFF – DN)
- Pavićević, Vuko (1988). ***Sociologija religije***. Beograd: BIGZ. (BFF – DN)
- Sociologija religije (skripte sa predavanja)
- Sociologija religije (rider)

SOCIOLOGIJA RELIGIJE
uža literatura

- Christiano, Kevin J.; William H. Swatos, Peter Kivisto (2002). ***Sociology of Religion – Contemporary Developments***. New York, Oxford: Altamira Press.
- Cunningham, Graham (1999). ***Religion an Magic – Approaches and Theories***. New York: New York University Press.
- Cvitković, Ivan (2004). ***Sociologija religije***. Sarajevo: DES. (BFF – DN)
- Dirkem, Emil (1982). ***Elementarni oblici religijskog života***. Beograd: Prosveta. (BFF – DN)
- Džems, E. O. (1990). ***Uporedna religija***. Novi Sad: Matica srpska.
- Hamilton, Malkom (2003). ***Sociologija religije***. Beograd: Clio. (BFF – DN)
- Malinovski, Bronislav (1971). Magija, nauka i religija. U: ***Magija, nauka i religija***, Beograd: Prosveta.
- Pavićević, Vuko (1998). ***Sociologija religije***. Beograd: BIGZ. (BFF – DN)
- Robertson, Roland (1970). ***The Sociological Interpretation of Religion***. Oxford: Basil Blackwell.
- Šušnjić, Đ. (1995). ***Znati i verovati***. Beograd: Čigoja štampa (1989. Zagreb: Kršćanska sadašnjost – Stvarnost). (BFF – DN)
- Veber, Maks (1976). Tipovi religijskih zajednica (Sociologija religije). U: ***Privreda i društvo I***, Beograd: Prosveta. (BFF – DN)
- Weber, Max (1989). ***Protestantska etika i duh kapitalizma***. Sarajevo: Veselin Masleša, Svjetlost.
- Wilson, Bryan (1982). ***Religion in Sociological Perspective***. Oxford, New York: Oxford University Press.
- Yinger, Milton J. (1967 [1957]). ***Religion, Society and the Individual***. New York: Macmillan.

SOCIOLOGIJA RELIGIJE
šira literatura

- Alen, Džon (1988). **Religije, kultovi, misterije: što sve ljudi vjeruju**. Zagreb: Duhovna stvarnost.
- Barker, Ajlin (2004). **Novi religiozni pokreti: praktičan uvod**. Niš: ZOGRAF. (BFF – DN)
- Berger, Piter L. (ur.) (2008). **Desekularizacija sveta**. Novi Sad: Mediterran publishing. (BFF – DN)
- Bišofberger, Oto (1986). **Novi religiozni pokreti: znak vremena i izazov za nas**. Đakovo: Biskupski ordinarijat.
- Boff, Leonardo (1987). **Crkva, karizma, vlast**. Zagreb: Stvarnost.
- Boisset, Jean (1985). **Protestantizam: kratka povijest**. Zagreb: Kršćanska sadašnjost.
- Bulgakov, Sergij (1991). **Pravoslavlje**. Novi Sad: Književna zajednica Novog Sada.
- Bul, Malkom, Kit Lokart (2011). **U potrazi za svetinjom – Adventizam sedmog dana i američki san**. Novi Sad: Mediterran publishing. (BFF – DN)
- Bus, Andreas E. (1994). **Maks Veber i Azija**. Niš: Gradina, JUNIR.
- Byrnes, Timothy A.; Peter J. Katzenstein (2006). **Religion in an Expanding Europe**. Cambridge University Press.
- Cvitković, Ivan (2007). **Socijalna naučavanja u religijama**. Sarajevo: Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine.
- Čajkanović, Veselin (1994). **O vrhovnom bogu u Srba**. Beograd: SKZ, BIGZ, Prosveta, Partenon. (BFF – DN)
- Čajkanović, Veselin (1994). **Stara srpska religija i mitologija**. Beograd: SKZ, BIGZ, Prosveta, Partenon. (BFF – DN)
- Čimić, Esad (1989). **Drama ateizacije**. Beograd: Mladost.
- Čimić, Esad (1966). **Socijalističko društvo i religija**. Sarajevo: Svjetlost. (BFF – DN)
- Daglas, Meri (2001). **Čisto i opasno**. Beograd: XX vek.
- Davie, Grace (2005). **Religija u suvremenoj Evropi**. Zagreb: Golden Marketing, Tehnička knjiga.
- Đorđević, Dragoljub (prir.) (1994). **Povratak svetog**. Niš: Gradina. (BFF – DN)
- Đorđević, Dragoljub (prir.) (1997). **Iskušenja ateizma**. Niš: Gradina.
- Đorđević, Dragoljub (ur.) (1998). **Proroci "nove istine" – sekte i kultovi**. Niš: JUNIR, Društvo za zaštitu i unapređenje mentalnog mentalnog zdravlja dece i omladine. (BFF – DN)
- Đorđević, Dragoljub (ur.) (2001). **Učenje, organizacija i delovanje verskih zajednica i pokreta**. Niš: JUNIR.
- Eliade, Mircea (1981). **Okultizam, magija i pomodne kulture**. Zagreb: GZH. (BFF – DN)
- Eliade, Mircea (2007). **Mit o vječnom povratku**. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk.
- Elijade, Mirča (1986). **Sveto i profano**. Novi Sad: Književna zajednica Novog Sada.
- Elijade, Mirča (1991). **Istorija verovanja i religijskih ideja (1-3)**. Beograd: Prosveta.
- Elijade, Mirča (1994). **Mistična rođenja: esej o nekim tipovima inicijacije**. Pančevo: Zajednica književnika Pančeva.
- Elijade, Mirča (1996). **Vodič kroz svetske religije**. Beograd: Narodna knjiga, Alfa.

Elijade, Mirča (1999). ***Slike i simboli: ogledi o magijsko-religijskoj simbolici***. Sremski Karlovci, Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića.

Epštejn, Mihail Naumovič (2001). ***Novo sektaštvo: tipovi religiozno-filozofskih pogleda na svet u Rusiji***. Novi Sad: Aurora.

Erdeljanović, Jovan (1938). ***O počecima vere i o drugim etnološkim problemima***. Beograd: Srpska kraljevska akademija.

Evans- Pritchard, E.E. (1976). ***Witchcraft, Oracles and Magic among the Azande***. Oxford University Press.

Flere, Sergej; Dragomir Pantić, Dragan Koković (1986). ***Male verske zajednice u Vojvodini***. Novi Sad: Pravni fakultet, Institut društvenih i pravnih nauka.

Frejzer, Džems Dž. (1992). ***Zlatna grana***. Zemun: Alfa, Draganić (1977. Beograd: BIGZ).

Frojd, Sigmund (1970). ***Totem i tabu***. Novi Sad: Matica srpska.

Frojd, Sigmund (1979, 1988). ***Mojsije i monoteizam***. Beograd: Grafos.

Gams, Andrija (1978). ***Biblija i društvo***. Novi Sad: Matica srpska.

Gellner, Ernest (2000). ***Postmodernizam, razum i religija***. Zagreb: Jesenski i Turk.

James, William (1990). ***Raznolikosti religioznog iskustva***. Zagreb: Naprijed. (BFF – DN)

Janičijević, Jovan (1986). ***U znaku Moloha – antropološki ogled o žrtvovanju***. Beograd: Vajat.

Jerotić, Vladeta (1992). ***Mistička stanja, vizije i bolesti***. Gornji Milanovac: Dečje novine.

Jerotić, Vladeta (1994). ***Psihološko i religiozno biće čoveka***. Novi Sad: Beseda.

Joksimović, Snežana (2003). ***Verska nastava i građansko vaspitanje u školama u Srbiji***. Beograd: Institut za pedagoška istraživanja. (BFF – DN)

Jordan, Michael (2008). ***U ime božje – nasilje i razaranje u svjetskim religijama***. Zagreb: Naklada Ljevak.

Jukić, Jakov (1991). ***Budućnost religije***. Split: Matica hrvatska.

Kautsky, Karl (1954). ***Poreklo hrišćanstva***. Beograd: Kultura.

Kevendiš, Ričard (1979). ***Istorija magije***. Beograd: Jugoslavija.

Kincler, Klaus (2002). ***Verski fundamentalizam***. Beograd: Clio, 2002.

Koković, Dragan (1996). ***Sociologija religije i obrazovanja***. Sombor: Učiteljski fakultet.

Kuburić, Zorica (1996). ***Religija, porodica i mladi***. Beograd: Teološki institut za obrazovanje, informacije i statistiku, 1996. (BFF – DN)

Kuburić, Zorica (prir.) (2002). ***Religija, veronauka, tolerancija***. Novi Sad: CEIR. (BFF – DN)

Kuburić, Zorica (1999). ***Vera i sloboda: verske zajednice u Jugoslaviji***. Niš: JUNIR. (BFF – DN)

Kurtz, Lester R. (2007). ***Gods in the Global Village – The World's Religions in Sociological Perspective***. London, New Delhi: Pine Forge Press.

Lakroa, Mišel (2001). ***New Age – Ideologija novog doba***. Beograd: Clio.

Laloux, Joseph (1970). ***Uvod u sociologiju religije***. Zagreb: Kršćanska sadašnjost.

Lazar, Žolt (1990, 1991). ***Okultizam danas***. Novi Sad. (BFF – DN)

Lazar, Ž. (2008). ***Značaj primitivne magije***. Novi Sad: Mediterran publishing.

Ling, Trevor (1990). ***Istorija religije istoka i zapada***. Beograd: SKZ.

- Ling, Trevor (1998). **Rečnik budizma**. Beograd: Geopolitika.
- Lorenc, Borislav (1937). **Psihologija i filozofija religije**. Beograd: Geca Kon A.D.
- Makdaue, Džo; Don Stjuart (1996). **Kako razumeti sekte: priručnik o današnjim religijama**. Veternik: LDI.
- Moe, Christian (ed.) (2008). **Images of the Religios Other**. Novi Sad: CEIR.
- Mos, Marsel (1982). Skica za opštu teoriju magije. U: **Sociologija i antropologija (1)**, Beograd: Prosveta.
- Otto, Rudolf (1983). **Sveto**. Sarajevo: Svijetlost.
- Pejgels, Elejn (1981). **Gnostička jevanđelja**. Beograd: Rad.
- Pejgels, Elejn (1996). **Poreklo Satane**. Beograd: Rad.
- Pravoslavlje i politika (1993). **Gradac**, 20 (110).
- Révay, Edit; Miklós Tomka (eds) (2007). **Church and Religios Life in Post-communist Societies**. Budapest: ISORECEA.
- Smith, Robertson W. (1959). **The Religion of the Semites**. New York: The Meridina Library.
- Šećibović, Refik (1995). **Uvod u opštu geografiju religije**. Niš, Novi Sad, Beograd: JUNIR, Prometej, Tersit.
- Šolem, Geršom (1981). **Kabala i njena simbolika**. Beograd: Vuk Karadžić, 1981.
- Štitkovac, Ejub (1995). **Različiti putevi do Boga**. Beograd: B92.
- Šušnjić, Đuro (1997). **Dijalog i tolerancija**. Beograd: Čigoja štampa. (BFF – DN)
- Šušnjić, Đuro (1998). **Religija I-II**. Beograd: Čigoja štampa. (BFF – DN)
- Tanasković, Darko; Ivan Šop (1981). **Sufizam**. Beograd: Prosveta.
- Todorović, Dragan (ed.) (2004). **Evangelization, Conversion, Proselytism**. Niš: Yugoslav Society for the Scientific Study of Religion. (BFF – DN)
- Toni, Ričard H. (1979). **Religija i uspon kapitalizma**. Beograd: Prosveta. (BFF – DN)
- Veber, Maks (1997). **Sabrani spisi o sociologiji religije I-III**. Sremski Karlovci, Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. (BFF – DN)
- Veber, Maks (2011). **Protestantska etika i duh kapitalizma**. Novi Sad: Mediterran publishing.
- Vernet, Žan (1997). **Sekte**. Beograd, Zemun: Plato, Biblioteka XX vek.
- Vetter, George B. (1958). **Magic and Religion**. New York: Philosophical Library.
- Volis Badž, E. A. (1985). **Egipatska religija**. Beograd, 1985.
- Vrcan, Srđan (1986). **Od krize religije k religiji krize**. Zagreb: Školska knjiga. (BFF – DN)
- Vukomanović, Milan (2001). **Sveto i mnoštvo: izazovi religijskog pluralizma**. Beograd: Čigoja.

IZBOR TEKSTOVA

- Belah, Robert (1984). Religija i društvena nauka. **Kultura** (65-66-67): 265-282.
- Đorđević, Dragoljub (1999). Srpsko pravoslavlje i Romi. **Hrišćanstvo – društvo – politika**, Niš: JUNIR.
- Gerc, Kliford (1998). Religija kao kulturni sistem. U: **Tumačenje kultura (1)**, Beograd: XX vek.
- Joksimović, Snežana; Zorica Kuburić (2004). Mladi i verska tolerancija. **Religija i tolerancija** (1): 17-30.
- Kuburić, Zorica (1996). Dve predstave boga u religijskom iskustvu. **Gledišta** XXXVII (3-4): 127-162.
- Kuburić, Zorica (1997). Stavovi studenata prema religiji, ateizmu i sektama. **Sociologija** XXXIX (3): 453-479.
- Kuburić, Zorica (1997). Stavovi studenata prema uvođenju veronauke. **Godišnjak Filozofskog fakulteta u Novom Sadu** XXV: 405-425.
- Lazar, Žolt (1996). Praznoverje i društvene promene. **Gledišta** XXXVII (3-4): 163-178.
- Maštruko, Ivica (1984). Pučka i difuzna religija. **Kultura** (65-66-67): 175-184.
- Пантић, Драгомир (1993). Промене религиозности грађана Србије. *Социолошки преглед* XXVII (1-4): 177-204.
- Radisavljević-Čiparizović, Dragana (2002). Vezanost ljudi za religiju i crkvu krajem devedesetih. U: S. Bolčić, A. Milić: **Srbija krajem milenijuma: razaranje društva, promene i svakodnevni život**, Beograd: Institut za sociološka istraživanja Filozofskog fakulteta.
- Redklif-Braun, Alfred R. (1982). Religija i društvo. U: **Struktura i funkcija u primitivnom društvu**, Beograd: Prosveta.
- Roof, Wade C. (1994). Promena religijske strukture u Americi. **Pregled** (266): 30-35.
- Talmon, Jonina (1984). Milenijarni pokreti. **Kultura** (65-66-67): 118-157.
- Trelč, Ernst (1969). Crkva i sekta. U: T. Parsons i dr., **Teorije o društvu**, Beograd: Vuk Karadžić.
- Trifunović, Vesna (1999). Religijski stavovi i religiozno ponašanje studenata. **Hrišćanstvo – društvo – politika**, Niš: JUNIR.
- Veljačić, Čedomil (1987). Aktuelnost uporednih istraživanja religije. **Kulture Istoka** IV (14): 32-34.
- Vilson, Brajan (1984). Kultura i religija: Istok i Zapad. **Kultura** (65-66-67): 87-117.

ENCIKLOPEDIJE I PRIRUČNICI

Biblijski atlas – The Times (1990). Ljubljana: Cankarjeva založba.

Цвитковић, Иван (2009). *Речник религијских појмова*. Нови Сад: Прометеј.

Partridge, Christopher (ur.) (2005). ***Enciklopedija novih religija***. Zagreb: Naklada Ljevak.

Enciklopedija živih religija (1992). Beograd: Nolit.

Religije (2006). Novi Sad: Stylos.

Religije svijeta (1987). Zagreb: Kršćanska sadašnjost, GZH.

Социолошки речник – социологија религије (2003). *Теме XXVII* (3).

The Penguin Dictionary of Religions (1984). Penguin books.

VERSKA LITERATURA

Kuran časni.

Свето писмо Старога и Новог завјета.

Talmud.

Vede.

Upanišade.